

بیمارستان شهید مطهری مرودشت

استفاده از اسپری استنشاقی

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده :لیلا نام آور – کارشناس پرستاری

نرجس تقوی – کارشناس پرستاری

تهیه شده :پاییز 1404

منبع : کتاب آموزش به مددجو راهنمایی برای مراقبین

سلامت – مرجع استانداردهای خدمات پرستاری

تایید شده توسط :دکترزهره بحرینی – متخصص داخلی

اسپری استنشاقی حاوی یک قوطی دارو می باشد که با فشردن آن مقدار مشخصی از دارو از طریق دهان یا بینی به مجرای هوایی شما اسپری می شود.

نحوه استفاده از اسپری

دو نوع اسپری وجود دارد: اسپری دهانی و اسپری بینی

استفاده از اسپری دهانی:

- ✓ قبل از مصرف اسپری بهتر است داخل دهان را با آب بشویید تا محوطه دهان از ذرات غذا یا مواد خارجی پاک بشود. تا احتمال ورود این ذرات هنگام تنفس به حلق و حنجره از بین برود.
- ✓ درپوش محافظ دهانی را بردارید و اسپری را با شدت تکان دهید.
- ✓ اسپری را در وضعیت مناسب آن یعنی وارونه و عمودی در دست بگیرید. اگر از دم یار استفاده می کنید دستگاه را در حلقه لاستیکی انتهای دم یار قرار دهید .
- ✓ صاف بنشینید یا بایستید.
- ✓ با بازدم عمیق حداکثر هوا را از سینه خود خارج نمایید (البته بدون ایجاد اشکال و تنگی نفس شدید) تا بتوانید پس از آن یک دم عمیق انجام دهید.

✓ دهانه اسپری را در دهان خود بگذارید، لب ها را به دور آن محکم ببندید تا هوا از راه دیگری وارد دهان شما نشود.

✓ نفس عمیق بکشید و به طور همزمان اسپری را به کار اندازید. مهم این است که درست در لحظه شروع تنفس فقط یکبار به اسپری فشار وارد کنید تا دارو همراه با هوای استنشاقی به عمق ریه نفوذ کند .

✓ اسپری را از دهان خارج کرده و حداقل 10 ثانیه یا هر مقدار که می توانید (مثلا در ذهن خود بشمارید : یک هزارو یک ، یک هزارو دو ،.....، یک هزارو ده) نفس را در سینه حبس کنید.

✓ سپس به آهستگی هوا را بیرون دهید و تنفس معمولی را شروع کنید.

✓ در صورت نیاز به استفاده مجدد ، حداقل یک دقیقه صبر کنید.

✓ پس از مصرف ، درپوش اسپری را بگذارید تا از ورود گرد و غبار جلوگیری شود.

نحوه استفاده از اسپری بینی:

- معمولاً فقط داروهای ضد احتقان بینی به این طریق مورد استفاده قرار می گیرند.
- بهتر است قبل از مصرف اسپری ، مجاری بینی را خوب تمیز کنید.

- مخزن اسپری را از بدنه محافظ جدا کرده و پلاستیک مخصوص استعمال بینی را به آن وصل کنید.
- مراحل تکان دادن و رعایت وضعیت را طبق دستورالعمل اسپری دهانی انجام دهید.
- پلاستیک بینی را داخل سوراخ بینی بگذارید و مخزن را تا حد امکان به حالت عمودی نگه دارید.
- نفس را در سینه حبس نمایید و بدون اینکه نفس بکشید ، اسپری را محکم فشار دهید.
- در صورت لزوم همین مراحل را برای بینی دیگر تکرار کنید.
- در هنگام استفاده از اسپری بینی نباید تنفس کرد و در صورت نیاز به تکرار حداقل یک دقیقه صبر کنید.
- جهت تمیز کردن پلاستیک بینی ، آن را از مخزن جدا کرده و با آب نیمه گرم و صابون بشویید و با دقت خشک کنید.

برای استفاده از اسپری های دارویی، به نکات زیر توجه داشته باشید:

- ❖ روش استفاده صحیح از اسپری را بیاموزید
- ❖ هنگام اجرای مراحل که نیاز به نفس عمیق دارد ، عجله نکنید . مهم این است که همزمان با فشار

- اسپری ، دم عمیق را تا آنجا که ممکن است به آهستگی انجام دهید.
- ❖ دفعات اولیه را جلوی آینه تمرین کنید . اگر بخار (ذرات) اسپری از کنار دهانتان خارج می شود ، این بدین معنی است که روش استفاده شما صحیح نیست و دوباره از مرحله قبل (تکان دادن اسپری) شروع کنید.
- ❖ برخی از اسپری های استنشاقی در هنگام حمله های حاد تنفسی موثر هستند ، ولی برخی چند ساعت یا حتی چند روز زمان می خواهد تا تاثیر آن ظاهر شود. بنابراین از مصرف خودسرانه اسپری های دارویی بدون دستور پزشک اجتناب کنید.
- ❖ هرگز بیش از میزان تجویز شده از اسپری استفاده نکنید.
- ❖ در صورتی که احساس کردید استفاده از اسپری ناراحتی شما را کاهش نمی دهد و یا بیشتر از 8 بار در روز از آن استفاده می کنید ، حتما با پزشک خود مشورت نمایید.
- ❖ اگر بطور همزمان از دو نوع اسپری استفاده می کنید ، بهتر است اول از اسپرهای گشاد کننده برونش (مثل سالبوتامول و آتروونت) استفاده کنید و سپس بعد از حدود یک ربع ساعت از اسپری ضد التهاب و کورتیکواستروئید (مثل بکلومتازون) استفاده کنید. به این ترتیب جذب داروها بهتر صورت میگیرد و تاثیر آنها بهتر است.

- ❖ بعد از زدن اسپری دهان خود را با آب معمولی بشویید تا از عفونت های قارچی دهان پیشگیری شود.
- ❖ خانهای باردار و شیرده قبل از مصرف اسپری با پزشک معالج خود مشورت نمایند.
- ❖ قبل از مصرف اسپری از خوب کار کردن آن مطمئن شوید و اگر برای یک هفته یا بیشتر از اسپری استفاده نشده است ، قبل از مصرف یکبار آن را امتحان کنید .
- ❖ اسپری را همیشه تمیز نگه دارید. بخشهای غیر فلزی آن را می شود با آب نیمه گرم شسته و خشک کرد.
- ❖ هرگز قوطی دارو را در آب قوطه ور نکنید.
- ❖ هرگز داخل دم یار را مسواک نکنید.
- ❖ مخزن فلزی اسپری را سوراخ نکنید و آن را در معرض نور خورشید و یا آتش قرار ندهید.
- ❖ دارو را از دسترس اطفال دور نگه دارید
- ❖ مصرف اسپری قبل از غذا ، موجب آسانتر شدن تنفس در هنگام غذا خوردن می شود.
- ❖ استفاده از آسم یار در مورد بیمارانی که با مصرف اسپری های استنشاقی مشکل دارند کمک کننده است.
- ❖ مصرف منظم و بموقع داروها به پیشگیری از مشکلات و عوارض کمک میکند

 به امید تندرستی